

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศไทย
พ.ศ. 2493 - 2529

พ.ศ. 2493 - 2529

วราภคณา นัภทศสุชกัภ

วทยาณพนธนี้ เป็นส่วนหนึ่ของภการศึกษาตามหลักสุตรปรัญญาอัภษรศาสตรมหาบัณดิต

ภาคววิชาประวัตศาสตร

บัณดิตวทยาฬย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-219-6

ลัษลัทธัของบัณดิตวทยาฬย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018145

i 14846548

THE RELATIONS BETWEEN THAILAND AND INDIA 1950 - 1986

WARANGKANA NIBHATSUKIT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of History

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-219-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินเดีย พ.ศ. 2493-2529
โดย วราภรณ์ นิตต์สุโขกิจ
ภาควิชา ประวัติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ วิชาสงศ์ หงสะบุตร
ศาสตราจารย์ ดร. ปิยนาด บุญนาค

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรราช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศร. ชีรวัด ณ ป้อมเพชร)

.....
(ศาสตราจารย์ วิชาสงศ์ หงสะบุตร)

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. ปิยนาด บุญนาค)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประสงค์ นันทิชะกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรหมศักดิ์ เจริญสวัสดิ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

บรรณานุกรม นิตยสาร : ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินเดีย พ.ศ.
2493-2529 (THE RELATIONS BETWEEN THAILAND AND INDIA 1950-1986)
อ.ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ วิชาสงศ์ พงศะบุตร, ศาสตราจารย์ ดร.ปิยนดา มุมนาค,
138 หน้า ISBN 974-581-219-6

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินเดีย พ.ศ. 2493-2529 เป็นเหตุการณ์ที่มีความสำคัญช่วงหนึ่งในประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินเดีย กล่าวคือ ถือเป็นช่วงเริ่มต้นแห่งการเปิดความสัมพันธ์โดยตรงในด้านต่างๆ หลังจากที่ยินเดียได้รับเอกราชจากอังกฤษ ทั้งยังสามารถเห็นความเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองในช่วงระยะเวลาดังกล่าว

จุดมุ่งหมายของการศึกษา มีอยู่ 2 ประการ คือ ประการแรก เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินเดียในขณะนั้น และประการที่สอง เพื่อประโยชน์ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงความสัมพันธ์กันต่อไป

จากการศึกษาพบว่า ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินเดีย พ.ศ. 2493-2529 ถูกกำหนดโดยเหตุการณ์ในเวทีการเมืองระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ โดยเฉพาะนโยบายของผู้นำทั้งสองประเทศเป็นหลัก ซึ่งส่งผลต่อความสัมพันธ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมระหว่างกัน

ภาควิชา ๒๙๐๕ ๒๗๕๓๗
สาขาวิชา ๒๙๐๕ ๒๗๕๓๗
ปีการศึกษา ๒๕๓๔

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

##C010328 : HISTORY

KEY WORD : THE RELATIONSHIP/THAILAND/INDIA

WARANGKANA NIBHATSUKIT : THE RELATIONS BETWEEN THAILAND AND INDIA
1950 - 1986. THESIS ADVISOR : PROF. VILASVONGSE PONGSABUTRA, Ed.D.,
PROF. DR. PIYANART BUNNAG . 138 pp.
ISBN 974-581-219-6

The relationship between Thailand and India during 1950-1986 is considered as an important period in the history of these two countries. Their reciprocal relations in various fields have developed progressively.

The author is interested in --1) focusing on the relationship between Thailand and India 1950-1986 and 2) using the results of the research as a basis to suggest ways of improving the relationship in the future.

The study shows that the relations between Thailand and India may often be influenced by the impact from international and regional events. Moreover, on the national level, the policy of both countries also plays an important role in the relationship in political, economic and social aspects.

ภาควิชา..... ๒/๑:๐๓๑๗๕๗๕
สาขาวิชา..... ๒๕:๐๓๑๗๕๗๕
ปีการศึกษา..... ๒๕๓๕

ลายมือชื่อนี้สิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของศาสตราจารย์ วิชาสงศ์ พงศบุตร และศาสตราจารย์ ดร. ปิยนาก บุนนาค อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ติดตามเอาใจใส่ ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้วยดีตลอดมา นอกจากนี้ยังต้องขอขอบพระคุณอาจารย์ในภาควิชาประวัติศาสตร์อีกหลายท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ และติดตามด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงจะไม่สำเร็จลงได้หากไม่ได้รับความช่วยเหลือจากคุณประธานพร ทวีโรด ผู้ซึ่งเริ่มทำให้ความหวังในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยการให้ที่พัก อาบน้ำความสะดวก พร้อมทั้งเป็นกำลังใจให้ตลอดระยะเวลาที่ไปทำการค้นคว้า ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย คราจบงานวิทยานิพนธ์สำเร็จเป็นรูปเล่ม นอกจากนี้ยังต้องกราบขอบพระคุณ ทัพนว อัครราชทูตนิกร พรายแสงเพชร เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงนิวเดลี ในช่วงที่ผู้วิจัยไปทำการค้นคว้า ท่านได้ช่วยให้คำแนะนำที่มีประโยชน์อย่างมากสำหรับงานในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่าน ทั้งพี่แฉิก พี่น้อย และนง ผู้ซึ่งช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้แก่กันและกันตลอดเวลาที่ร่วมเรียน และทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ตลอดจนรุ่นพี่และรุ่นน้องอีกหลายท่านที่คอยติดตามข่าวคราวอย่างสม่ำเสมออบลาข ขอขอบพระคุณคุณพี่อินทราผู้ทำวิทยานิพนธ์เรื่องใกล้เคียงกัน ผู้ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือในการค้นคว้า

เหนือสิ่งอื่นใดผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ผู้เป็นกำลังใจ และสนับสนุนด้านการศึกษา ตลอดมาตั้งแต่เด็กจนโต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
2. ความขัดแย้งทางอุดมการณ์หลังสงครามโลกครั้งที่ 2	5
โลกหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 : สภาวะสงครามเย็น	5
วิวัฒนาการของสงครามเย็น	8
1. ระยะการรุกและการสกัดกั้น	8
2. ระยะความแตกแยกในค่าย	8
3. ระยะการผ่อนคลายความตึงเครียด	10
4. สงครามเย็นหลังพ.ศ. 2523	12
การพิจารณาอุดมการณ์คอมมิวนิสต์ของผู้นำประเทศไทย และประเทศอินเดีย	15
ผู้นำไทยกับปัญหาคอมมิวนิสต์	16
ผู้นำอินเดียกับลัทธิคอมมิวนิสต์	19
การดำเนินนโยบายต่างประเทศของประเทศไทยและประเทศอินเดีย	23
นโยบายต่างประเทศของไทย	23
นโยบายต่างประเทศของอินเดีย	35
3. เหตุการณ์ทางการเมืองที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย กับประเทศอินเดีย	54
สงครามเกาหลี	54
สงครามเวียดนาม	57
องค์การซีจีดี	61
การก่อตั้งสมาคมอาเซียน	65
การรับรองรัฐบาลเฮงสัมริน	68
4. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินเดีย พ.ศ. 2493-2529	71
ความสัมพันธ์ทางการเมืองและการทูต	71

ความสัมพันธ์ทางการค้า.....	88
ความสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรม.....	103
5. บทสรุป.....	117
เอกสารอ้างอิง.....	121
ภาคผนวก.....	130
ประวัติผู้เขียน.....	138